

pedraforca

agrupació excursionista

Butlletí número 466; abril-maig-juny 2013

**AGRUPACIÓ
EXCURSIONISTA
PEDRAFORCA**

Sant Sever n. 2, 1er
08002 Barcelona
T. 93 302 62 53
www.aepedraforca.cat
aepedraforca@gmail.com

JUNTA DIRECTIVA

President: Julià Sánchez
Sots president: Sergi Font
Secretari: Patrícia Rovira
Tresorer: Julià Sánchez
Pres. secció espeleologia:
Jordi Roca
Pres. secc. esquí: Sergi Font

Vocals:

Eduard Mitjà (muntanya)
Juli Arrufat (sortides dimecres)
Antoni Alcalà (marxes)
Josep Bellmunt
Jordi Roca (local social)

Coordinador activitats:
Sergi Font

Responsable material:
Sergi Font

**COORDINACIÓ
I REDACCIÓ BUTLLETÍ**

Pau Manzanal
Conxita Sauret

ADMINISTRACIÓ I WEB
Anna Huguet

Seguint l'estela dels més veterans del Pedra com en Macià, en Corominas, en Lau, en Tricàs, etc. que feien sortides en dies feiners, aquest últim, l'amic i recordat "Jordi" activà les sortides en dimecres per així cobrir el temps lliure de la nova fornada jubilats o no, socis del Pedra.

D'això ja fa uns quants anys, potser cinc o sis, que amb pocs efectius, en Tricàs, Juli, Pepo i d'altres s'anaven incorporant nous socis a les sortides dels dimecres.

Actualment som uns 18/25, depenent del grau de dificultat de la sortida, que sortim dos cops al mes, amb la motxilla a l'esquena. Hem de destacar la incorporació al grup i també com a nous socis de l'Agrupació del nombrós grup de Sants, en Salva Poquet, Tonis, Manolo, Enrics... així com també antics "escoltes" del Pedra: Carles, Josep Maria, Roger... i també més forans com en Ricard de Sant Just Desvern.

Els amics dels dimecres seguim les pautes de l'excursionisme dels primers orígens, conèixer el territori tant pel que fa a natura com culturalment, les seves muntanyes i la gent. Portem l'esmorzar i la carmanyola per dinar en plena natura i fruit d'un bon descans sense desaprofitar una bona bota de vi. Hem socialitzat els cotxes, tant per l'estalvi que això representa com per la menor contaminació que generem (recordem Kioto).

Les sortides són arreu del país, més a les comarques properes a Barcelona i tradicionals: Ripollès, Garrotxa, Collsacabra, Berguedà, també cap a Tarragona: Gaià, Monsant, Conca de Barberà i molts altres indrets. Amb més de 100 excursions aquests últims cinc anys crec que no n'hem repetit cap. Una font important per trobar excursions, ermites, llogarrets i castells la tenim amb l'aportació que ens deixà en Ricard Corominas, qui amb la seva perseverança i pulcritud deixà més de 300 fitxes de sortides. Agraïm a la vídua, la Rosa Vidal, el llegat d'en "Coro". Actualment els avis també utilitzem les noves tecnologies per trobar rutes: "tracks" del Wikiloc, GPS...

Aprofitem per animar socis tant del Pedra com del Pirineu (agrupació germana) per incrementar els amics dels dimecres, tant jubilats com no. Deixar el sofà, deixar les cabòries i fer exercici en plena natura.

Les sortides les trobareu puntualment penjades a la web i en el full d'activitats que ens envia l'Anna.

Publicació sense finalitat lucrativa
Dipòsit legal: B18425-1961
Núm tirada: 325 exemplars

Pau Manzanal

FÉ D'ERRATES

En l'últim butlletí número 465, en l'escrit d'en Jordi Mas "Una mica més d'història-Besiberris (juliol 1985)" pàgina 7, el paràgraf 3, saltaren de la impremta unes quantes lletres que feien il·legible el text, i que queda així:

"Sortim tots tres amb el "127" del Ramon, un dissabte de bon matí. Arribem cap el migdia a l'aparcament de la presa de Cavallers. Ens equipem i marxem fins a la Pleta de Rio Malo on fem una parada per dinar i després remuntem pel camí del Barranc de Rio Malo fins a l'estany del mateix nom, on parem una bona estona, ja amb vistes a la bretxa Peyra (2.800m) que és el nostre objectiu per passar la nit en el seu petit refugi metàl·lic. Hi arribem una estona més tard, ja que hi ha una forta pujada que ens fa suar de valent."

OBITUARI

El passat 6 de gener d'enguany ens deixà el nostre consoci **Enric Riera Armengol**. Donem el nostre condol a la seva família i amics.

BUTLLETÍ I CIRCULARS A LA WEB

A partir d'aquest mes de juny 2013, a la web de l'AEP anirem penjant les circulars mensuals i els butlletins trimestrals de l'Agrupació en format pdf per a que pugueu descarregar-los.

Sortida social a Sant Joan de l'Erm (26 gener 2013)

El dissabte 26 de gener vam anar amb els del "PEDRA" a Sant Joan de l'Erm. El dissabte a la tarda va fer una nevada molt forta i a una família els hi va costar molt d'arribar. Vam sopar molt bé i... després... els pares van decidir fer una excursió nocturna fins a una església, però no havia nevat tan i encara hi havia aigua per sota la neu. Quan caminàvem l'aigua ens feia enfonsar-nos i feia difícil caminar. Quan vam començar vam caminar cap a l'altra banda i l'església quedava a l'altre costat. Vam arribar a la casa i directa a dormir.

Sant Joan de l'Erm

El grup

Gemma

L'endemà ens vam despertar ben d'hora, vam anar a esmorzar i a posar-nos les botes i els esquís!!!!!! Quan vam començar anàvem directes a un poble vell anomenat poble vell de Sant Joan de l'Erm. Era a 1h i 30 o 2h de camí. Ja tornem cap a la casa. Va ser una sortida molt xula!!!!!!!

Gemma Broto Blanch

Pic del Carlit 2.921m (maig 2013)

Un grup d'intrèpids de segona edat del Pedra ens decidim finalment a sortir el diumenge 5 de maig per fer una mica d'esquí de muntanya. El nostre destí, el Pic del Carlit, que tot i ser un clàssic cim d'estiu, alguns de nosaltres no hem fet mai amb esquís.

La nit abans dormim a l'alberg de les Bulloses, perquè el refugi és tancat. L'accés per la pista està obert, i tenim tot l'espai per nosaltres.

Al matí, per sorpresa nostra i alguns escèptics, ens posem els esquís al costat mateix del cotxe. La neu és molt humida però força abundant. A la zona dels llacs, com que és encara d'hora, creuem l'últim llac pel mig, una mica acollonits, mentre seguim un grup nombrós.

El cim està envoltat per boira i núvols al llarg de tot l'ascens, i la pujada per la canal és forta, per alguns més que d'altres. Arribem pràcticament fins al cim amb esquís als peus. A dalt, mentre ens fem les fotos de rigor, de sobte s'obre una clariana i ens queda un dia perfecte.

I baixem com podem, saltant per sobre una neu humida i molt pesada. Passem els llacs, que ara bordegem, i arribem contents abaix. Una sortida molt recomanable (quan hi ha neu).

Desnivell: 925 m

Participants: Meritxell Peiró, Nuria Mallen, Joan Anton Garcia, Sergi Font, Kiku Casas, Judith Manzanal.

Judith Manzanal

Viatge al Japó (agost 2012)

Viatjar a Japó és una experiència pels sentits.

És un lloc de contrastos, on la tradició i la modernitat conviuen. Una societat molt tancada on només hi cap tot el que és japonès, sense influències exteriors. És un país on moure's és fàcil, malgrat l'idioma, està tot tan calculat i pensat que et dona la impressió que funciona sol.

L'amabilitat de les persones i l'esforç per a ajudar-te en qualsevol situació fa, que et sentis en un altre món. No aixequen el to de veu, es belluguen en un silenci, malgrat la quantitat de persones que són, que diries que estàs sol. Ara quan entres en qualsevol establiment, ràpidament sens la cantarella de benvinguda, de donar-te les gràcies per a tot, de cantar les ofertes del dia, etc.

El transport públic, és d'una puntualitat, netedat, i seguretat, extrema.

Els temples, molt ben conservats, et transporten al temps dels samurais que hem vist al cinema, i volen que els veiem així.

Temple Todai-Ji

En contrast, tenen edificis futuristes dignes de qualsevol pel·lícula de ciència ficció, on un modern monorail elevat t'hi acostava a través d'un pont de quasi un kilòmetre de llarg per damunt d'un terreny guanyat al mar.

Els jardins formen part de la seva cultura, tots estan molt cuidats. No hi temple o santuari que no en tingui un.

Jardi Kumamoto

Encara que sigui un tòpic les geishes segueixen existint i també les maikos, les aprenents de geisha. En donem fe, ja que les vàrem veure anant a treballar. Es mouen en llocs molt selectes i no tothom hi té accés.

El menjar és un punt i apart del viatge. És tant l'oferta que, a vegades, es fa difícil la tria. Qualsevol àpat és molt acurat, semblen tastets. Inclús les carmanyoles preparades que es porten a la feina o que pots comprar pel carrer estan fetes amb molt de gust.

Malgrat que no varem pujar al Fujiyama, si que vàrem fer diverses caminades pel anomenats Alps Japonesos, on varem gaudir d'unes vistes esplèndides de les muntanyes, així com a la zona volcànica de la Vall d'Aso, on hi havia un volcà amb erupció.

Hiroshima ens va impactar, ja que conserven com a monument part dels edificis tal i com van quedar després de la bomba atòmica. El memorial de la Pau és sobri, però solemne.

Segurament el dia a dia no deu ser tan bonic com nosaltres ho varem viure-ho, però com a forasters, ens hem portat una molt bona impressió d'aquest país i de la seva gent.

Sayonara,

Antoni Alcalà i Ma Dolors Florensa

Castells de Montesquiú i Besora (2 juny 2012)

Sortida conjunta amb el C.E. Pirenaic en la que es va fer el recorregut entre el castell de Montesquiú i el castell de Besora.

La jornada va coincidir amb el dia del parc de Montesquiú i per aquest fet es van instal·lar paradetes d'artesanía i un gran nombre d'enginyers mecànics en les explanades al voltant del castell, però la nostra fita era fer el recorregut fins el castell de Besora, per a gran disgust dels més menuts.

Els 40 assistents varem fer el recorregut d'anada i tornada amb poc més de 4 hores i varem gaudir d'un dia magnífic, ideal per poder fruit de les vistes que l'itinerari ens va oferir.

Els amants de la fotografia varem tenir ocasions de poder-nos lluir amb la flora, el paisatge i la fauna amb un nombrós ramat de vaques que lluitaven per cedir-nos el pas. Al final varem cedir nosaltres. (Eren moltes i molt grosses).

De tornada varem dinar de carmanyola en una de les moltes explanades dels voltants del castell i després "d'un temps de repòs" varem fer una visita guiada al castell de Montesquiú, després de la qual varem donar per acabada la sortida tornant, una part amb l'autocar que el Pirenaic va posar per l'ocasió, i la resta en els seus vehicles particulars.

Es van repartir fulls amb l'itinerari i breu història dels castells de Montesquiú i Besora

Recorregut: Castell de Montesquiú - El Ravell - Collet de la Mongia - El Plà - Castell de Besora - Tornada pel mateix itinerari amb una petita variant.

Llargada: 10,6 km - **Alçada acumulada:** 478m - **Temps aprox:** 4h

El Castell de Montesquiú

El Castell de Montesquiú és una construcció fortificada situada a Osona, Catalunya. La primera documentació és del 1285, on figura com a casa fortificada i després passaria a denominar-ne castell, primer com a "de Colobrer" i després "de Montesquiú". Amb el de Besora i el de Saderra, formaven un triangle defensiu.

Castell de Montesquiú

Durant el segle XIV hi viuen els Besora. Fou reformat per primera vegada per aquesta família al segle XVII. Una segona renovació es féu al segle XIX, amb el castell en mans dels Juncadella, afegint-hi una escala gòtica, una cisterna, una font i un jardí.

Al segle XX s'ha convertit en mansió residencial en perfecte estat però molt modificat respecte l'edifici original. Des del 1976 és propietat de la Diputació de Barcelona, que hi celebra diversos esdeveniments i presentacions. És la seu principal del Parc del Castell de Montesquiú, creat l'any 1986.

El Castell de Besora

El Castell de Besora és un castell que corona un turó, situat a ponent del poble de Santa Maria de Besora, i a una altitud de 1.023 metres, a la comarca d'Osona, del qual avui tan sols en queden les runes. Va ser el centre històric del territori dels actuals municipis de Santa Maria de Besora, Sant Quirze de Besora i Montesquiú. L'historiador Carreiras Candi publicà el 1892 una sèrie de dades sobre el castell de Besora i la seva decadència física, la qual s'ha anat agreujant amb el pas del temps fins quedar només restes de murs del castell i de l'església romànica que encara conserva l'abscís i algunes faixes llombardes al cos lateral. L'any 1580 va ser restaurada i s'hi afegí una porta de mig punt amb dovelles. Va ser església parroquial fins el 1752.

Església i Castell de Besora

Els set turons (i mig) de la ciutat de Barcelona

(3) Turó de la Creueta del Coll

Aquest turó és l'únic que tot ell, està emplaçat a l'antiga vila de Gràcia, en el barri del Coll entre els de Vallcarca i La Salut a tocar La Teixonera i El Carmel, ambdós barris d'Horta. El primer dels tres turons centrals i més alts del pla de Barcelona. Malauradament, resta escapçat per la vessant de llevant degut a l'explotació intensiva de pedra granítica que suportà des d'antic fins el 1967, quan s'abandonà la pedrera; sembla que per aquesta circumstància el cim és avui uns 4 metres més baix.

La muntanya i conseqüentment el barri prenen el nom del Coll de la Fontrúbia, collada que uneix El Coll amb El Carmel, paratge on hi havia una font molt apreciada d'aigua vermellosa a l'encreuament de camins entre els esmentats antics pobles. Eren paratges molt populars per la gran quantitat i qualitat de les deus que en brollaven.

La muntanya de La Creueta del Coll

A l'indret s'aixecà l'any 1099, una capella per a venerar una marededéu localitzada en un torrent proper, després transformada en Monestir de la Mare de Déu del Coll. Avui en el mateix lloc, al carrer del Santuari, resta dempeus l'església amb particularitats romàniques; malgrat destruccions militars, abandonaments i els diversos incendis que ha patit al llarg de nou segles. A prop, trobem el carrer de Morató amb cases de planta baixa construïdes el 1880, així com xalets i vil·les de considerable vàlua arquitectònica al passeig de la Mare de Déu del Coll, aixecades durant la dècada de 1900 i que són l'expressió d'urbanitzacions primerenques a peu de muntanya.

Panoràmica des del Turó de La Creueta

Sota cap l'oest, recolzat amb el de La Creueta, hi ha el petit i completament edificat Turó d'en Mas Falcó, nom d'una masia propera desapareguda, que en el passat donà nom a aquest serrat.

El Parc neix de les accions veïnals encetades en el tardofranquisme i acabades durant el primer consistori democràtic. Fou inaugurat el 1987, obra capdavantera dels arquitectes Martorell Bohigas Mackay

que, amb la topografia resultant de la pedrera, aprofitaren l'espai central per a dissenyar una plaça rodona de 6.000 m² i un gran estany davant les parets que quedaren esmussades per les extraccions; pèrgoles, àrees d'esbarjo infantil, pistes de joc, racó de pícnic i equipaments diversos completen les instal·lacions. Hi sobresurten palmeres, alzines, plataners, xiprers i arbres de l'amor, enmig de parterres amb gespa i flors de temporada que imposen un toc de color. Força vegetació arbustiva als marges i a la part no malmesa de muntanya; encarada a Collserola amb notables vistes de Barcelona hi predominen els pins i alguns fruiters supervivents de bancals conreats.

Espai central i plaça

El complex té una superfície total de 3,20 hectàrees; una meitat és Parc, l'accés principal del qual es troba al passeig de la Mare de Déu del Coll i el secundari al carrer de Castellterçol i l'altra part, una Zona Forestal on s'hi entra des dels carrers perimetrals que delimiten el

El gran estany

turó. En els jardins cal destacar hi un parell d'escultures que els embelleixen, obres contemporànies de dos grans i reconeguts artistes. Traspassades les portes del parc, just trobarem TÒTEM, un considerable i minimalista monòlit d'acer patinable del nord americà Ellsworth Kelly que representa donar nos la benvinguda i L'ELOGI DE L'AIGUA, una monumental peça de formigó armat de 54 tm. d'on surten quatre expressius braços força recargolats. Penjada a 80cm d'un llac, mitjançant sengles cables d'acer ancorats al tall de roca des d'on presideix la plaça en un racó destacat; creació del basc Eduardo Chillida, un element que ens recorda la confluència de la matèria amb l'espai i el temps. És una al·legoria del mite clàssic de Narcís; qui s'enamora del seu propi reflex en l'aigua i a l'intentar prendre'l, es va consumint fins la seva desaparició.

Josep-Maria Llorens (abril 2013)

Festa i tradició a la porta de casa (11 febrer 2013)

El passat dia 12 de febrer sabeu quin dia va ser? Jo us ho diré... Va ser Santa Eulàlia, antiga Patrona de Barcelona i ara, celebració de la Festa Major d'hivern de la nostra ciutat. I mira per on, aquesta Festa Major ens acostava any rere any un acte important davant de la porta del Carrer Sant Sever número 2. Si, davant de la porta del local de la nostra A.E. Pedraforca. No creieu que ens el dediquen, el que fan és un homenatge a Santa Eulàlia, la imatge de la capella que hi ha sota el nostre balcó que va ser robada farà aproximadament un any i reposada de nou (suposo que tots recordeu la imatge i el fet).

Bé, no ens apartem de la història que us volia explicar...

L'acte esdevé una cercavila que realitzen les Laies (les gegantes del Casc Antic de Barcelona) que acompanyen a la Gegantona Laia que després d'estar plantades a la Plaça de Sant Josep Oriol, on per esperar el començament i fer-vos passar el fred, us obsequiaran amb un calent got de xocolata desfeta, marxem en cercavila pel Carrer del Pi, Boters, Plaça Nova, Bisbe Irurita, Sant Sever (el nostre local), Baixada de Santa Eulàlia, Banys Nous, Ferran i Plaça de Sant Jaume, on acaba la festa amenitzada pels balls de les gegantes i Música de Còbra.

La Laia davant del Pedra

Fins aquí res d'especial. El realment especial i important es realitza davant de la porta de l'Agrupació Excursionista Pedraforca, es tracta de l'Ofrena Floral a la Santa i el Ball de Santa Eulàlia interpretat pels grallers i les Gegantes de la Plaça Nova, les dues de nom Laia, l'antiga que és la petita, data de 1906 i és coneguda com Laieta, la nova és del 1992. Tot plegat esdevé un espectacle, degut a la dificultat que representa fer-les ballar entre l'estretor del carrer, els balcons i altres impediments. Tot seguit la resta de Gegantes fa una reverència a la Santa. Més tard el ball es repeteix a Plaça de Sant Jaume aquesta vegada, acompanyades per la Música de Còbra.

Parlem d'una festa bàsicament dirigida a la quitxalla, per més que els adults també podem gaudir de la festa. Podem fixar-nos en aquests ninots de cartró pedra, que no són tals, doncs són veritables obres d'art que són un reflex de la sensibilitat, el caràcter, la personalitat i la tècnica de tots i cadascun dels artesans que els han construït. I no oblidem el més important, tenen cor i ànima, el cor i l'ànima dels geganters que, amb molt esforç i il·lusionisme, els fan ballar amb músiques i coreografies pròpies de cada colla que, conjuntament amb la pròpia figura, ajuda a distingir-los i diferenciar-los els uns dels altres.

Gegantona Laia

Jo, amb el meu esperit geganter, ja que he dedicat diversos anys de la meua vida a aquesta activitat, voldria convidar-vos a que el proper 2014 recordeu aquest escrit i aneu al nostre local el dia de Santa Eulàlia a gaudir i conèixer aquesta Festa única, doncs cercaviles de Gegants podeu veure'n molts per tota Catalunya, però una només de Gegantes amb Ofrena Floral i d'altres a les portes de casa...

Carles Bañón

Han col·laborat: Josep-Maria Llorens, Jordi Mas, Gemma Broto, Judith Manzanal, Antoni Alcalà, Dolors Florensa, Carles Bañón, Pau Manzanal, Conxita Sauret

